

Graven van Loon

De GRAVEN VAN LOON

949 Graaf Rodolf is de eerst gekende graaf van Loon, indien ten tijde van bisschop Farabert van Luik, Aldeneik bij Maaseik Loons gebied was.

966 Graaf Rodolf wordt vernoemd in een keure van Otto, koning van Germanië. De oorsprong en de familie van Rodolf zijn onbekend.

1014 Een zekere graaf Arnold laat aan bisschop Balderic zijn burcht en allodiale goederen. **Deze Arnold zou als eerste de titel Graaf van Loon dragen.**
(Van ca 974 -1016)

GRAAF	PERIODE	Opmerkingen:
	ca. 1014 - 1362	Graafschap Loon
Giselbert	ca. 1014 - 1046	zoon van Rudolf van Haspinga
Emmo	ca. 1046 - 1078	zoon
Arnold I	ca. 1078 - 1126	zoon
Arnold II	ca. 1126 - 1139	zoon
Lodewijk I	ca. 1139 - 1171	zoon
Gerard	1171 - 1194	zoon
Lodewijk II	1194 - 1218	zoon
Hendrik	1218	broer
Arnold III	1218 - 1221	broer
Lodewijk III	1221 - 1227	neef
Arnold IV	1227 - 1273	broer
Jan	1273 - 1279	zoon
Arnold V	1279 - 1323	zoon
Lodewijk IV	1323 - 1336	zoon
Diederik	1336 - 1361	neef

In [1362](#) wordt het [graafschap Loon](#) door het [Prinsbisdom Luik](#) geannexeerd

Giselbert van Loon **ca 1014 - 1046**

Graaf van Loon

Periode 1016-1045

Voorganger **Arnold I van Loon 974-1016**

Opvolger Emmo

Vader Lodewijk van Haspinga

Giselbert van Loon (ca. 1016) was **de eerste graaf van het graafschap Loon** dat een leen was van het graafschap Haspinga.

Biografie

Hij was graaf tot **1046 gezien hij alleszins vóór 18 mei 1046 is overleden**. Giselbert nam het initiatief om in Borgloon, het eerste centrum van het graafschap, een burcht te bouwen. De burcht was een motte op een heuvel, met een zaal en een kapel in de voorhof, die voorhof vormt de kern van het latere stadje Borgloon. Het kasteel zelf is verwoest en de motteheuvel is in de 19e eeuw afgegraven.

Giselbert was een zoon van Lodewijk van Haspinga en de kleinzoon van Rudolf II van Haspinga, uit wie de graven van Loon gezegd worden af te stammen. Samen met zijn broer Reinier werden zij in 966 door de Keizer afgezet. Na een tussen bestuur van Berenger van Namen Graaf van Lommengau deze gehuwd was met Symphorienne , de dochter van Reinier I van Henegouwen, werd deze opgevolgd door zijn neef Adalbert I van Namen. Adelbert I werd opgevolgd door zijn zoon Robrecht I die in 974 zonder zonen was overleden. Arnold van Loon verkreeg deze opnieuw in 974 en nadien werd hij in 1016 opgevolgd door Gijsbert (Giselbert), de zoon van Lodewijk. Toen zijn broer Arnulf van Haspinga Haspinga aan het prinsbisdom Luik schonk werd Loon, als leen van Haspinga, ook een leen van Luik. Waarschijnlijk heeft hun broer Balderik, die prins-bisschop van Luik was van 1008 tot 1018, een rol gespeeld bij de afstand van Haspinga aan Luik.

Giselbert was op het eind van zijn leven voogd over de goederen van de Sint-Jacobsabdij van Luik, die gesticht was door zijn broer Balderik.

Giselbert werd opgevolgd door zijn/Arnulfs zoon Emmo en mogelijk Otto die samen het graafschap als een condominium bestuurden. Een **condominium** is een "staat van gedeelde soevereiniteit". In de praktijk wordt deze term ook gebruikt voor een *gebied* waarvoor deze situatie van toepassing is.

Giselbert was gehuwd met Erlande van Geldenaken en hadden de volgende kinderen:

- Emmo (? - 17 januari 1078), graaf van Loon
- Otto (? - 1101), graaf van Duras
- Herman van Gronsveld *heer van Gruelsveld en graaf van de Neder-Maasgau* uit zijn nageslacht komen de heren van Gronsveld uit het huis Gronsveld.

Emmo van Loon (1046- 1078)

[Graaf van Loon](#)

Voorganger [Giselbert van Loon](#)

Opvolger [Arnold I](#)

Vader [Arnulf van Haspinga](#)

Emmo van Loon (na 1045 - voor 5 februari 1079?) was de derde [graaf](#) van het [graafschap Loon](#).

Biografie

Voorheen werd aangenomen dat Emmo de zoon was van graaf [Giselbert van Loon](#), maar waarschijnlijk was hij de zoon van diens broer [Arnulf van Haspinga](#), omdat dit verklaart waarom "Arnold" de *Leitname* van het geslacht werd.^[1]

Emmo's jongere broer [Otto II van Duras](#) was [abt](#) in de [abdij van Sint-Truiden](#). Tussen 1046 en 1078 werden Emmo en Otto samen als *comites de Los* vermeld, hetgeen doet vermoeden dat ze het graafschap samen bestuurden. De stelling dat Emmo trouwde met een erfdochter van [Horne](#) is al lang achterhaald;^[2] intussen staat vast dat hij trouwde met Swanhilde, dochter van [Dirk III van Holland](#).^[3] Ze kregen de volgende kinderen:

- [Arnold I](#), vanaf 1079 graaf van Loon
- Diederik (Dirk) van Loon, heer van Horne en [Herlaar](#)
- (mogelijk) Reinoud, voogd van [Fosses](#)
- (mogelijk) Sophia (-1065), die volgens twijfelachtige middeleeuwse bronnen tijdens haar gijzelneming in Duitsland trouwde met [koning Géza van Hongarije](#)

Arnold I van Loon (1078 – 1126)

Arnold I

Voorganger [Emmo](#)

Opvolger [Arnold II](#)

Vader [Emmo van Loon](#)

Moeder Irmgard van
[Horne](#)/
Swanhilde van
[Holland](#)

Biografie

Arnold volgde zijn vader [Emmo van Loon](#) op in 1079 of eerder. In 1086 werd hij ook voogd van de Sint-Pieter te [Luik](#). In 1088 bemiddelde Arnold in een conflict over de opvolging van zijn oom Otto II van [Duras](#) als abt van [abdij van Sint-Truiden](#). Hij hielp de [Luikse](#) prins-bisschop [Hendrik I van Verdun](#) om diens kandidaat aan de macht te brengen. Hiervoor kreeg hij in 1094 de functie van [voogd](#) van Sint-Truiden, voor de bezittingen in het bisdom [Metz](#) - ondanks fel verzet van [Hendrik I van Limburg](#).

Arnold nam deel aan de [Eerste Kruistocht](#), in het contingent van [Godfried van Bouillon](#). In 1115 erfde hij van zijn schoonvader de functies van burggraaf van [Mainz](#) en graaf van [Rieneck](#). Hij werd ook voogd van het [stift](#) St.-Peter & Alexander te [Aschaffenburg](#). In 1119 steunde Arnold de kandidatuur van [Frederik van Namen](#) voor de functie van bisschop van Luik, die inderdaad werd gekozen.

Nakomelingen

Arnold huwde omstreeks 1100 Adelheid van Mainz. Zij was de enige dochter van Gerard, [burggraaf](#) van Mainz en graaf van Rieneck, en Hedwig van [Blieskastel](#). Zij kregen de volgende kinderen:

- [Arnold II van Loon](#)
- (mogelijk) Beatrix, gehuwd met Arnout van Aarschot

Arnold II van Loon (1126 – 1138 of 1139)

Arnold II

Voorganger [Arnoud I](#)

Opvolger [Lodewijk I](#)

Vader [Arnold I van Loon](#)

Arnold II (ca. 1085 - 11 april 1138 of 1139) was graaf van [Loon](#) en [Rieneck](#).

Biografie

Arnold erfde Loon van zijn vader [Arnold I van Loon](#) (1126) en Rieneck van zijn moeder Adelheid van [Mainz](#) (1135). In 1135 stichtte Arnold op Loons [allodiaal](#) gebied de [abdij van Averbode](#). Arnold had geen krijgshaftige instelling maar trad juist vaak op als bemiddelaar in lokale conflicten.

Arnold was getrouwd met Aleida van [Diest](#), waarover verder niets bekend is. Zij kregen de volgende kinderen:

- [Lodewijk I van Loon](#)
- Gerard van Reineck
- Godschalk, alleen bekend uit een akte van ca. 1141
- Imago, in 1174 abdis van de [abdij van Susteren](#)
- (mogelijk) Jan van [Ghoor](#)^[1]

Lodewijk I van Loon (1139 – 1171)

Voorganger

[Arnold II](#)

De burcht van de Loonse graven te Brustem

Lodewijk I van Loon (na 1107 - [11 augustus 1171](#)) was de vijfde [graaf](#) van [Loon](#) tussen [1139](#) en [1171](#).

Biografie

Hij liet in [Brustem](#) een [burcht](#) bouwen. Van zijn broer Gerard erfde Lodewijk in 1155 het [graafschap Rieneck](#). Lodewijk was voogd van de [abdij van Averbode](#) en de abdij schonk de *Bolderbergwinning* in [Bolderberg](#), nu bekend als [domein Bovy](#).

Lodewijk was een zoon van [Arnold II van Loon](#) en zijn vrouw, die mogelijk Agnes heette maar waarvan verder niets bekend is. Lodewijk huwde Agnes van Metz (ca. 1114 - 1175/1180), dochter van [Folmar V van Metz](#) en Mathilde, erfdochter van [Longwy](#). **Agnes** gaf [Hendrik van Veldeke](#), die een tijd vertoefde in de grafelijke burcht van Borgloon, de opdracht om de [Sint-Servaeslegende](#) te schrijven. Door haar verwantschap was Lodewijk van 1159 tot 1162 burggraaf van [Mainz](#). Ook maakte Lodewijk via Agnes aanspraak op het hertogdom Luxemburg, maar hij kon deze aanspraken niet realiseren. Op [11 augustus 1171](#) mislukte de poging van Lodewijk om het [graafschap Duras](#) te veroveren. De graaf van [Duras](#) kreeg hulp van de burgers van [Sint-Truiden](#) en versloeg hem. Hierbij kwam Lodewijk om het leven.

Lodewijk en zijn vrouw werden in de [gasthuiskapel in Borgloon](#) begraven. Hun graf is er nog steeds te zien.

Huwelijk en kinderen

Lodewijk en Agnes kregen de volgende kinderen:

- [Agnes](#), gehuwd met [Otto I van Beieren](#).
- Arnoud, jong overleden
- [Gerard](#)
- Hugo, was getrouwd maar de namen van zijn vrouw en evt. kinderen zijn niet bekend.
- Bonne, gehuwd met Wouter Berthout, heer van Mechelen uit het Grimbergse geslacht [Berthout](#)
- [Imagina](#), gehuwd met [Godfried III van Brabant](#)
- Laurette (ovl. voor 1184), gehuwd met Gilles van Duras (gescheiden 1174), hertrouwd met [Theobald I van Bar](#)

Genealogie Agnes van Metz**[[bewerken](#)]**

Bekende voorouders van Agnes zijn:

- (1) Folmar V van Metz (ca. 1090 - 1142) en Mathilde van Dagsburg (ca. 1098 - na 1157). Graaf van Metz en Homburg, stichtte in 1135 de abdij van Beaupré
 - (2) Folmar IV van Metz (ca. 1060 - 25 juni 1111), graaf van Metz, Huneburg et Lunéville, stichtte de abdij van Lixheim in 1107, daar begraven
 - (3) Folmar III van Metz (ca. 1000 - 1075), plaatsgraaf van Metz, en Swanhilde (ca. 1005 - voor 1076)
 - (4) Godfried van Metz (ca. 975 - 1056), plaatsgraaf van Metz, en Judith
 - (5) Folmar II van Metz (ca. 950 - voor 1029), plaatsgraaf van Metz, en Gerberga van Verdun
 - (6) Folmar I van Bliesgau (ca. 920 - voor 996), plaatsgraaf van Metz, graaf van Lunéville, en Bertha
 - (7) Folmar van Luneville (ca. 900 - na 980)
 - (8) Folmar van Worms, graaf van Worms, en Richilde
- (2) Adalbert II van Egisheim (ca. 1065 - 24 augustus 1098) en [Ermesinde I van Namen](#), ouders van Mathilde

Gerard van Loon (graaf)(1171 -1194)

Voorganger [Lodewijk I](#)

Opvolger [Lodewijk II](#)

Vader [Lodewijk I van Loon](#)

Moeder Agnes van Metz

Gerard van Loon was de zesde graaf van het [graafschap Loon](#). Zijn ambtsperiode liep van [1171](#) tot [1194](#).

Biografie

In [1179](#) verwoestten troepen van de [prins-bisschop van Luik](#), [Rudolf van Zähringen](#) de grafelijke [burcht](#). De graaf werd verplicht het [Graafschap Duras](#) aan de prins-bisschop af te staan. Gerard verkoos te verhuizen naar het grafelijk slot te [Kuringen](#), het [Prinsenhof](#) dat centraler in zijn gebied lag. Hij stichtte rond [1182](#) in [Kuringen](#) vlak bij zijn residentie, de [abdij van Herkenrode](#). Het grondgebied, in de [13e eeuw](#) ongeveer 3000 ha groot, was eigendom van de graaf. Hij schonk het aan een zekere broeder Henricus met de voorwaarde er een klooster voor [Cisterciënzerinnen](#) te stichten. Het was het eerste en werd het grootste vrouwenklooster van die orde in de Nederlanden. De graaf liet in Kolmont bij [Tongeren](#) een tienhoekige toren met een diameter van 16 m bouwen.

Gerard van Loon nam deel aan de [derde kruistocht](#) genoemd de koningentocht. Deze ging door onder leiding van onder meer keizer [Frederik Barbarossa](#), koning [Filips-August](#) van [Frankrijk](#) en koning [Richard Leeuwenhart](#) van [Engeland](#). Gerard van Loon sneuvelde in 1194 na het beleg van [Akko](#). Zijn gebeente werd teruggebracht naar de [abdij van Herkenrode](#) waar hij werd begraven. Meteen werd de abdijkerk het [mausoleum](#) van het Loonse grafelijk geslacht.

Gerard was gehuwd met Adelheid (ovl. na 1212), , dochter van [Hendrik I van Gelre](#). Zij kregen de volgende kinderen:

- [Lodewijk II van Loon](#), opvolger van zijn vader en probeerde graaf van Holland te worden
- Gerard (ovl. 1216) graaf van Rieneck
- [Arnold](#), opvolger van Lodewijk
- [Hendrik van Loon](#), eerst geestelijke maar daarna getrouwd
- Diederik (ovl. na 1206), [seneschalk](#) van [Nicomedia](#), gouverneur van Rousion
- Willem (ovl. januari 1206), legeraanvoerder van zijn broer Diederik, gesneuveld in een veldslag in [Thracië](#)
- Imagina (ovl. na 1243), gehuwd met Willem, kastelein van [Sint-Omaars](#)
- Mathilde (ovl. 1249), abdis van de [abdij van Munsterbilzen](#)

Gerard werd opgevolgd door zijn zoon [Lodewijk II van Loon](#). Gerards jongste zoon [Arnold](#) volgde dan weer zijn broer Lodewijk op bij diens overlijden.

Lodewijk II van Loon (1194 – 1218)

Periode	1194-1218
Voorganger	Gerard
Opvolger	Hendrik Arnold III
Vader	Gerard van Loon
Moeder	Maria van Gelre

Lodewijk II (tweede helft 12e eeuw - [29](#) of [30 juli 1218](#)) was van 1194 tot 1218 de zevende graaf van het [graafschap Loon](#).

Biografie

Hij volgde zijn vader [Gerard van Loon](#) op. Lodewijk huwde in [1203](#) met [Ada](#), enige dochter van graaf [Dirk VII van Holland](#) en [Aleid van Kleef](#) en raakte vervolgens verwickeld in de (naar hem vernoemde) [Loonse oorlog](#).

Ada's oom [Willem de Fries](#) wilde zich van het graafschap Holland verzekeren en door middel van huwelijk met Lodewijk van Loon hoopte Aleid van Kleef dit af te wenden. De uitgebroken burgeroorlog door dit dispuut leek eerst gunstig te verlopen voor Lodewijk, hij bedwong de opstandelingen tot in [Kennemerland](#), maar Willem hield zijn vrouw Ada vast in de burcht van Leiden en vervoerde haar nadien naar [Engeland](#). Toen was Willem overwinnaar, maar Lodewijk van Loon verbond zich met Hollandse vijanden onder andere bisdom Utrecht, Vlaanderen, Limburg en het bisdom Luik; Willem trok zich hierop eerst terug, maar, vooral gesteund door de Zeeuwen, hernieuwde hij de oorlog, en versloeg Lodewijk bij Leiden en sloot 1205 vrede met hem.

Lodewijk verpandde de opbrengst van de [tienden](#) van [Hasselt](#), [Kermt](#), [Kuringen](#) en [Stokrooie](#) aan de [abdij van Herkenrode](#) ter compensatie van de 400 [Luikse mark](#) die hij van de abdij leende om naar het [Heilig Land](#) te gaan. Op zijn sterfbed schonk hij ze in volle eigendom aan de abdij.

Lodewijk en hertog [Hendrik I van Brabant](#) maakten als verwanten van [Albert III](#), graaf van [Moha](#) aanspraak op een deel van de erfenis. Tijdens de [slag van Steps](#) versloeg hij als bondgenoot van [prins-bisschop Hugo II van Pierrepont](#) de Brabantse hertog. Tot aan zijn dood toe heeft hij getracht door verdragen en het opwerpen van moeilijkheden zijn tegenstander graaf Willem I nog te verpletteren, het was vergeefs. In 1205 woonde hij in het land van Loon met zijne vrouw, die hij vrij heeft weten te krijgen in Engeland. Hun huwelijk bleef kinderloos.

Lodewijk kwam op 29 juli 1218 door vergif om het leven en werd in de [abdij Herckenrode](#) begraven. Lodewijk werd opgevolgd door zijn broer [Hendrik van Loon](#) (voor drie dagen) en vervolgens door [Arnold III](#).

Hendrik van Loon (1218)

Periode 1218

Voorganger [Lodewijk II](#)

Opvolger [Arnold III](#)

Vader [Gerard van Loon](#)

Moeder [Adelheid van Gelre](#)

Hendrik van Loon (? - [1218](#)) was een zoon van graaf [Gerard van Loon](#). Hij was waarschijnlijk [proost van Sint-Servaas](#) te [Maastricht](#) en aan het eind van zijn leven wellicht korte tijd [graaf van Loon](#).

Levensschets

Als jongere broer van graaf [Lodewijk II van Loon](#) was Hendrik volgens de traditie van die tijd voorbestemd voor een geestelijke loopbaan, die hij begon als [kanunnik](#) aan het [Sint-Lambertuskapittel](#) in [Luik](#).

Volgens enkele auteurs is hij de "proost Hendrik", die in 1204, 1207 en 1209 genoemd wordt als [proost van het Sint-Servaaskapittel te Maastricht](#).^[1] Volgens anderen was dit echter [Hendrik I, hertog van Brabant](#), die in elk geval [voogd](#) was van de [Sint-Servaaskerk](#). Hendrik zou tevens [proost](#) van het [Sint-Pieterskapittel](#) in [Leuven](#) geweest zijn, de grafkerk van de hertogen van Brabant.^[2] In 1209 wordt Hendrik van Loon genoemd als proost van [Sint-Petrus en Alexanderkapittel](#) in [Aschaffenburg](#). Kort daarna trad hij uit zijn geestelijke ambten en huwde met [Mathilde van Vianden](#), dochter van [Frederik II van Vianden](#) en weduwe van Lotharius I van Hochstaden.^[3] Door dit huwelijk werd hij graaf van [Are-Hochstaden](#) en [Duras](#).

Volgens sommige bronnen^[4] zouden Hendrik en Mathilde geen nakomelingen gehad hebben; volgens andere bronnen zou een dochter van Hendrik, [Geertruida van Loon](#), gehuwd zijn met [Jan V van Arkel](#). Een andere dochter, Isabella van Loon, zou gehuwd zijn met [Diederik van Renesse](#) (1144-1202), een zoon van [Dirk van Sayn](#), die gehuwd was met een dochter van [Dirk van Holland, bisschop van Utrecht](#).

Hendrik zou op 30 juli 1218 zijn broer Lodewijk (die vergiftigd zou zijn) opgevolgd zijn als graaf. Hendrik overleed echter drie dagen na Lodewijk, mogelijk eveneens vergiftigd.

Arnold III van Loon (1218-1221)

Periode 1218-1221

Voorganger [Lodewijk II Hendrik](#)

Opvolger [Lodewijk III](#)

Vader [Gerard van Loon](#)

Moeder [Maria van Gelre](#)

Arnold III (laatste kwart 12e eeuw - ?? [1221](#)) was de negende [graaf](#) van [Loon](#) tussen [1218](#) en [1221](#). Hij was een zoon van graaf [Gerard van Loon](#).

Zijn huwelijk met [Adelheid van Brabant](#), dochter van hertog [Hendrik I van Brabant](#) bleef kinderloos. Het huwelijk zorgde wel voor een stevige band tussen het [hertogdom Brabant](#) en Loon.

Tussen [1207](#) en [1214](#) verving hij Ada, de echtgenote van zijn broer [Lodewijk II](#), als gijzelaar in [Engeland](#).

Arnold III en zijn zus Machtildis, [abdis](#) van [Munsterbilzen](#) schonken in 1220 een bedevaartskapel in [Rijkhoven](#) met aanhorigheden en alle rechten aan de [Duitse Orde](#). Het was de start van de [balijs](#) of ordensprovincie [Alden Biesen](#). Door deze schenking trachtte de graaf zich van de steun van deze ridderorde te verzekeren waardoor mannelijke leden van de Loonse dynastie die geen titel erfden, konden toetreden tot de orde.

Lodewijk III van Loon (1221 - 1227/1243)

Voorganger [Arnold III](#)

Opvolger [Arnold IV](#)

Lodewijk III van Loon (einde 12e eeuw - [15 mei 1243](#)) was van [1221](#) tot [1227](#) de tiende [graaf](#) van het [graafschap Loon](#) en van 1221 tot aan zijn dood [graaf van Rieneck](#).

Levensloop

Lodewijk was een zoon van [Gerard III van Rieneck](#), de tweede zoon van [Gerard van Loon](#), en van Kunegonda van Zimmern. Bij de dood van zijn vader in 1216 was Lodewijk nog te jong om de leiding van het graafschap Rieneck op zich te nemen. Het was zijn [oom Arnold III](#) die Lodewijks vader opvolgde. Twee jaar later volgde Arnold zijn broers [Lodewijk II](#) en [Hendrik](#) op als [graaf van Loon](#) en bestuurde vanaf dan de twee graafschappen.

In 1221 stierf Arnold III kinderloos en Lodewijk volgde zijn oom op als graaf van Loon en van Rieneck. In **1227** liet hij het graafschap Loon over aan zijn broer [Arnold IV](#) en bleef enkel nog het graafschap Rieneck besturen tot aan zijn dood. **Lodewijk** was de laatste graaf die het bestuur van de **twee graafschappen cumuleerde**.

Arnold IV van Loon (1227/1243 -1273)

Graaf Arnold IV van Loon op de
Fruitmarkt te Hasselt

Voorganger [Lodewijk III](#)

Opvolger [Jan van Loon](#)

[Graaf van Chiny](#)

Voorganger [Lodewijk VI](#)

Opvolger [Lodewijk V](#)

Vader Gerard van Rieneck

Moeder Kunigunde van
Zimmern

Arnold IV (? - waarsch. 22 februari 1273) was de elfde [graaf](#) van [Loon](#) van [1227](#) tot [1273](#). Hij was de opvolger van zijn broer [Lodewijk III](#). Zijn regering - 46 jaar - is de langste uit de geschiedenis van het graafschap.

In [1232](#) verleende hij de stad [Hasselt](#) een vrijheidscharter ([stadsrechten](#)) met dezelfde rechten en voordelen als [Luik](#), [Maaseik](#) en [Stokkem](#) verwierven die stadsrechten in 1244. De tekst van het vrijheidscharter dat hij aan Hasselt verleende is beneden in het artikel terug te vinden.

Arnold IV breidde zijn territoriale macht uit door in het huwelijk te treden met [Johanna](#), erfgename van het graafschap [Chiny](#) ([provincie Luxemburg](#)). Na de dood van zijn schoonvader in 1226 werd Arnold graaf van [Chiny](#). In 1235 verplaatste hij de zetel van dit graafschap van het arendsnest [Chiny](#) in de smalle vallei van de [Semois](#) naar de meer zuidelijk gelegen vesting van [Montmédy](#). Hij overleed tussen november 1272 en oktober 1273 met als meest waarschijnlijke datum 22 februari 1273.

Hij was de vader van:

- [Jan](#) (1230-1279)
- Elisabeth, gehuwd met Thomas III van Coucy, heer van [Vervins](#),
- Adelheid, gehuwd met [Dirk II van Valkenburg](#)
- Juliana, gehuwd met Nicolaas van [Quiévrain](#)
- [Lodewijk V van Chiny](#) (1235-1299).

Het vrijheidscharter uit mei 1232

In naam van de Heilige en onverdeelde Drievuldigheid. Arnold, graaf van Loon, aan allen die dit schrift zullen lezen heil in eeuwigheid.

Meestal pleegt er betwisting te ontstaan over de menselijke handelingen, tenzij ze door gezegelde brieven vereeuwigd zijn. Het weze dus bekend aan onze generatie en aan de toekomstende, dat ik Arnold, graaf van Loon, hetzelfde recht en dezelfde vrijheid, die de bisschopsstad Luik bezit, in alles en over alles, zowel van rechtswege als door de gewoonte, aan mijn villa Hasselt heb geschonken, om ze voor eeuwig te genieten, vermits zij datzelfde recht en diezelfde vrijheid van mijn voorgangers gekregen heeft, behoudens nochtans voor mij en mijn nakomelingen, de molens, brouwerijen, tollens en mijn andere inkomsten reeds geïnd of nog te innen. Opdat echter deze vrijheid volkomen en ongeschonden voortschrijde heb ik ze samen met de edelen en notabelen van mijn land bevestigd en heb ik dit getuigschrift door het aanhangen van mijn zegel bekrachtigd.

Gedaan en gegeven plechtig in de maand mei in het jaar 's Heren geboorte 1232.

Jan van Loon (1273-1279)

Jan I van Loon

Voorganger [Arnold IV](#)

Opvolger [Arnold V](#)

Vader [Arnold IV van Loon](#)

Moeder Johanna van Chiny

Jan I van Loon (gest. [1279](#)) was de oudste zoon van graaf [Arnold IV van Loon](#). In 1273 volgde hij zijn vader op als **twaaalfde graaf** van [Loon](#).

Jan huwde zijn eerste vrouw [Mathilde van Gulik](#), dochter van graaf [Willem IV van Gulik](#). Daardoor kwam hij ook in het bezit van [Heinsberg](#), en [Leeuwenberg](#). Daarbij kreeg hij ook de titel 'van Gulik'. Na zijn dood in 1279 volgde zijn zoon [Arnold](#) hem op als heer van Loon.

Hij trouwde later in 1266 met [Isabella van Condé](#) (ca. 1245-) de dochter van [Jan II de Montmirail 1e heer van Condé](#). Uit zijn tweede huwelijk werd geboren:

- [Jan III van Loon](#) *heer van Agimont* (1268-1310), deze trouwde in 1285 met [Marie van Nesle](#) (1270-1328). Zij was de dochter van [Jan van Nesle](#) *graaf van Soison* (1240-1300) en [Marie van Oudenaarde](#) *vrouwe van Chimay* (1246-1290).

Arnold V van Loon (1279 – 1323)

Graaf van Loon

Voorganger [Jan I](#)

Opvolger [Lodewijk IV](#)

graaf van Chiny

Voorganger [Lodewijk V](#)

Opvolger [Lodewijk VI](#)

Vader [Jan van Loon](#)

Arnold V (??? – [22 augustus 1328](#)) was [graaf](#) van het [graafschap Loon](#) van [1279](#) tot [1323](#). Hij was tevens graaf van het Luxemburgse [Chiny](#) en het Naamse [Agimont](#). Hij was in [1280](#) gehuwd met Margaretha van Vianden, dochter van graaf [Filips I van Vianden](#). Van Loon was een zoon van [Jan van Loon \(-1279\)](#) en Mathilde van Gulik, een dochter van graaf [Willem IV van Gulik](#).

Arnold richtte in [1295](#) een Loons eigenhof (of allodiaal hof) op. Hiervoor zouden alle [allodia](#) verschijnen die binnen het graafschap waren gelegen. Hij probeerde daardoor de impact van het *Casa Dei*, het Luiks eigenhof, te verminderen.

Arnold was verbonden aan de Vlaamse partij omdat hij leenman was van [Gwijde van Dampierre](#), de [graaf van Vlaanderen](#), voor Agimont.

Toen het bij de [Guldensporenslag](#) op 11 juli [1302](#) tot een confrontatie kwam tussen Gwijde en koning [Filips IV van Frankrijk](#) was hij niet aanwezig met zijn strijdmacht.

Zoals zovele anderen geloofde hij waarschijnlijk niet in de overwinning en maakte hij een omweg en bracht een bezoek aan [Jan II, hertog van Brabant](#). Arnold was bondgenoot van diens vader, [Jan I van Brabant](#) onder meer tijdens de [slag bij Woeringen](#) omdat zijn aartsvijand, de [prinsbisschop van Luik](#) zich in het andere kamp bevond.

Twee van Arnolds leenmannen, Willem en Jan [van Pietersheim](#), namen wel deel aan de Guldensporenslag.

Kinderen

Arnold en Margaretha kregen 5 kinderen:

- [Lodewijk IV](#) die de volgende graaf van Loon werd.
- Mathilde van Loon (1282-1313) kreeg het [Land van Vogelsanck](#), bestaande uit [Zonhoven](#), [Zolder](#), [Houthalen](#) en het zuidelijk deel van [Heusden](#) in 1308 als bruidsschat van haar vader wanneer zij Godfried van Heinsberg (de vader van [Diederik van Heinsberg](#)) huwde. Tot aan het Franse bewind zouden deze gebieden deel blijven uitmaken van het Land van Vogelzang dat een vrije baronie werd omstreeks 1600.
- Johanna van Loon die trouwde met Willem van Oreye, heer van [Rummen](#). [Arnold van Rummen](#) was een zoon uit dit huwelijk.
- Margaretha van Loon die trouwde in 1328 à Willem van Neufchâteau.
- Maria van Loon die trouwde met [Everhard I van der Mark](#).

Voorouders

Voorouders van Arnold V van Loon

	<u>Gerard III van Rieneck</u> (-) ∞	<u>Lodewijk IV van Chiny</u> (1180-1226) ∞	<u>Willem III van Gulik</u> (-1218) ∞ 1224	<u>Gerard III van Gelre</u> (1185-1229) ∞ 1228
Overgrootouders	<u>Kunigunda van Zimmern</u> (-)	<u>Mathilde van Avesnes</u> (1190-1237)	<u>Mathilde van Limburg</u> (-)	<u>Margaretha van Brabant</u> (1190-1231)
Grootouders	<u>Arnold IV van Loon</u> (-1273) ∞		<u>Willem IV van Gulik</u> (1210–1278) ∞	
	<u>Johanna van Chiny</u> (1205-1271)		<u>Margaretha van Gelre</u> (1235-1266)	
Ouders		<u>Jan van Loon</u> (-1279) ∞		
		<u>Mathilde van Gullik</u> (1235-1266)		
Arnold V van Loon (-1328)				

Lodewijk IV van Loon (1323 – 1336)

Periode [1323-1336](#)

Voorganger [Arnold V](#)

Opvolger [Diederik](#)

[Graaf van Chiny](#)

Periode [1323-1336](#)

Voorganger [Arnold III](#)

Opvolger [Diederik](#)

Vader [Arnold V van Loon](#)

Moeder Margaretha van Vianden

Lodewijk IV (gest. [22 januari 1336](#)) was [graaf](#) van het [graafschap Loon](#) en [Chiny](#) van [1323](#) tot [1336](#). Hij volgde zijn vader [Arnold](#) op. Hij had de toestemming van zijn [suzerein](#), [Adolf II van der Mark](#), [prins-bisschop van Luik](#).

Hij steunde de prinsbisschop in de conflicten met zijn onderdanen onder meer toen de Luikenaren op [4 februari 1325](#) het kasteel van [Momalle](#) aanvielen. Lodewijk stuurde ruitery en voetvolk. Later bemiddelde hij in het conflict tussen Adolf en de Luikenaren.

Lodewijk was [voogd](#) van de steden [Luik](#), [Tongeren](#) en [Sint-Truiden](#). Hij verzoende zich met die steden tijdens de periode van rust die aanbrak als gevolg van de nederlaag die de Luikenaren te [Hoeselt](#) leden en de [vrede van Wihogne](#) die nadien ondertekend werd.

Hij was gehuwd met Margareta, de dochter van [Theobald II van Lotharingen](#) maar overleed kinderloos in 1336, waarna er een dispuut ontstond wie het graafschap Loon zou erven. Pretendenten waren o.a. [Arnold van Rummen](#), [Godfried van Dalenbroek](#) en [Diederik van Heinsberg](#). Alleen Diederik werd graaf van Loon.

Diederik van Heinsberg (1336 – 1361)

Diederik van Heinsberg

begin 14e eeuw - [1361](#)

[Heer van Heinsberg](#)

Voorganger [Godfried I van Heinsberg](#)

Opvolger [Godfried II van Dalenbroeck](#)

[Graaf van Loon](#)

Periode [1336-1361](#)

Voorganger [Lodewijk IV van Loon](#)

Opvolger *bij Luik*

[Graaf van Chiny](#)

Periode [1336-1361](#)

Voorganger [Lodewijk VI](#)

Opvolger [Godfried](#)

Vader [Godfried van Heinsberg](#)

Moeder Mathilde van Loon

Diederik van Heinsberg, ook *Dirk III van Heinsberg* ([1300](#) - [Stokkem](#), tussen [17](#) en [21 januari 1361](#)), was een 14e-eeuws edelman. Hij was [heer van Heinsberg](#), [graaf van Loon](#) en [graaf van Chiny](#).

Biografie

Diederik van Heinsberg stamde uit het geslacht [Heinsberg](#). Zijn vader, [Godfried van Heinsberg](#), was gehuwd met Mathilde, dochter van [Arnold V van Loon](#). In 1331 werd hij [Heer van Heinsberg](#). In [1336](#) eiste hij, na het kinderloos overlijden van zijn oom, [Lodewijk IV van Loon](#), de titel graaf van Loon op. Deze laatste had Diederik, zoon van zijn zuster, bij testament als erfgenaam aangesteld. Verzet kwam er van het kapittel van [Sint-Lambertus](#) en zijn benoeming werd geweigerd. Het kapittel beriep zich op een beslissing van de Rijksdag van [Frankfurt am Main](#) van 1246 dat een kerkelijk leen bij ontstentenis van zonen van leenmannen vanzelf terugkeerde naar de [leenheer](#). Het graafschap Loon viel immers onder de categorie: [zwaardleen](#). Diederik was echter gehuwd met Cunegond, dochter van [Everhard I van der Mark](#) en zuster van de Luikse prins-bisschop [Adolf](#). De prins-bisschop zag in zijn [zwager](#) wel een valabele opvolger. In dit dispuut steunde de paus het [kapittel](#) terwijl de keizer Diederik steunde. De eerste Loonse successiestrijd ontbrandde. De prins-bisschop deed slechts een schijnaanval in Loon. De pretendent Diederik kon de hertog van Brabant aan zijn kant krijgen, een vijand van het

prinsbisdom. De Luxemburgse graaf steunde eveneens Diederik, in ruil voor delen van het [graafschap Chiny](#). Het Luikse kapittel van Sint-Lambertus capituleerde onder deze druk.

Diederik verkocht op 5 maart 1346 de heerlijkheid [Gruitrode](#) aan de aartsbisschop van [Keulen](#).

Alhoewel de [abdij van Herkenrode](#) sinds [1194](#) de officiële begraafplaats van de graven van Loon was weigerde de [abdis, Beatrijs van Loobosch](#), hem in de abdij te begraven gezien hij in de kerkelijke ban was geslagen. Daarop moest de lijkstoet de abdij verlaten en werd de graaf in kerk van het [Augustijnenklooster in Hasselt](#) begraven.

Diederiks enige zoon [Godfried](#) sneuvelde in [1342](#) zodat er geen mannelijke opvolger was. Diederiks neef, [Godfried van Dalenbroek](#) eiste de titel van graaf van Loon op, maar daarmee was de maat voor Luik vol omwille van dezelfde bezwaren bij de vorige opvolgingsstrijd. De [Loonse Successieoorlogen](#) hadden als eindresultaat dat het graafschap werd geannexeerd.

Godfried van Loon-Heinsberg

Godfried van Loon-Heinsberg (omstreeks [1320](#), gesneuveld [1342](#)) was de laatste telg uit de graven van Loon-Heinsberg. Na zijn overlijden bleef zijn vader, de graaf van Loon, kinderloos achter, wat bij diens overlijden in [1361](#) **de prins-bisschoppen van Luik de gelegenheid gaf het gebied Loon opnieuw aan te hechten.**

Godfried van Loon-Heinsberg was de enige zoon van [Diederik van Heinsberg](#) en Kunegonde Van der Marck. Hij huwde met [Mechteld van Gelre](#). Na zijn vroegtijdig overlijden hertrouwde zijn vrouw nog tweemaal.

Kroniek van Borgloon van 949 tot 1366

(zie doc. geschiedkundige kring "Daris" Borgloon)

949 Graaf Rodolf is de eerst gekende graaf van Loon, indien ten tijde van bisschop Farabert van Luik, Aldeneik bij Maaseik Loons gebied was.

966 Graaf Rodolf wordt vernoemd in een keure van Otto, koning van Germanië. De oorsprong en de familie van Rodolf zijn onbekend.

966 Verinharius is de tweede graaf van Loon, indien Gelmen in dat jaar aan Loon toebehoorde (waarschijnlijk, want Gelmen hing af van Vliermaal).

1007 Notger sterft. Hij heeft de kerk van Borgloon verheven tot een collegiale kerk met een kapittel van 5 kanunniken.

1014 Een zekere graaf Arnold laat aan bisschop Balderic zijn burcht en allodiale goederen. Deze Arnold zou als eerste de titel Graaf van Loon dragen.

1015 Gijselbert (1015-1034) is zeker de eerste graaf van Loon. Hij vecht met zijn broeder Balderic II tegen de Brabanders te Hoegaarden.

1015 In een keure van bisschop Balderic wordt de voornoemde Arnold graaf van Valenciennes genoemd. (J. Daris besluit hieruit: dus niet graaf van Loon; noch burcht, noch graafschap werd aan Luik geschonken).

1034 Gijselbrecht (comes de Los) is evenals zijn broeders Arnold en Balderic (bisschop van Luik), bloedverwant van Arnold van Valenciennes.

1040 Keizer Hendrik schenkt het graafschap Haspinga, gelegen in Haspengouw, aan Nitard, bisschop van Luik. Dit graafschap is niet de pagus Haspengouw.

1046 Graaf Emmion erft van zijn vader Gijselbert het graafschap Loon. Haspinga wordt verenigd met Luik en wordt nergens meer vermeld.

1047 Herman, aartsdiaken van Luik en bloedverwant van Gijselbert, sticht 7 kanunnikdijen te Borgloon. Voor 1047 waren er reeds 5. De HH. Petrus, Paulus en Odulphus zijn de patronen van de kerk. De grafsteen van aartsdiaken Herman verdween uit het koor voor 1724.

1088 Graaf Arnold komt tussen in een geschil tussen de bisschop en de kloosterlingen enerzijds en de inwoners van Sint-Truiden anderzijds. In 1095 gebeurt dit nog eens.

1117 In de duiventoren wordt het jaartal 1117 aangebracht. Huis en toren zijn van dezelfde bouwtrant als het stadhuis. (Voornoemde toren stond in 1940 achter het huis Zanders, gelegen op de Markt).
Bron: H.Henrotay, handschrift

1082-1126

Arnold I, zoon van Emmon, wordt vernoemd ter gelegenheid van de Godsvrede. Zijn onderdanen worden aan deze wetten onderworpen.

1130 Arnold II legt de eerste steen van de abdijkerk te Averbode. Hij schenkt 182 bonders te ontginnen heide en later nog eens 200 bonders te Tessenderlo.

1131 De kerk van Borgloon wordt verbouwd. Zij wordt gewijd door bisschop Alexander. De H. Odulphus, bijzonder vereerd tegen brand, blijft de patroon.

1131 Paus Innocentius III keurt de stichting van de abdij van Averbode goed. it gebeurde omwille van de bescherming van O.L.Vrouw, aan Arnold verleend.

1133 De Liburnsche galei wordt uit Aken over Maastricht, Tongeren, Borgloon, Sint-Truiden, Tienen door

lallende wevers en gepeupel gesleept tot Zoutleeuw.

1127-1145

Arnold II, graaf van Loon, sticht in zijn bos te Averbode een abdij van Norbertijnen. Deze kloosterlingen kwamen van de Sint-Michielsabdij te Antwerpen.

1146 De H. Bernardus predikt de 2de Kruistocht te Luik. Vele ridders laten zich inlijven. Graaf Lodewijk volgt hun voorbeeld niet, hij verkiest hier te vechten en te plunderen.

1146 Keure van Koenraad III: Vlijtingen, Niel (Grootloon), Koninksem en Mechelen aan de Maas zijn onafhankelijk van de graaf van Loon; zij behoren toe aan Sint-Servaas te Maastricht.

1154 Graaf Lodewijk schenkt zijn eigendom te Bolderberg bij Zolder aan de abdij van Averbode. Godfried van Duras volgt zijn voorbeeld.

1159 Victor IV werd door toedoen van Frederic Barbarossa als tegenpaus gekozen, later Paschalis III en in 1161 Calixtus III tegen Alexander III.

1160 Graaf Lodewijk I trekt op kruistocht. Godfried van Duras valt het graafschap Loon aan, verbrandt het dorp Brustem en de bijhorende burcht, die daar door graaf Lodewijk I gebouwd werd.

1169 Het kruis dat boven op de pruin staat wordt hernieuwd. Dit perron staat midden op de Markt.

1171 Graaf Lodewijk I verliest de slag tegen Gilles van Duras en de Truienaren die Brustem weer verbranden en Borgloon belegeren.

1171 Hendrik van Veldeken dicht op aanvraag van gravin Agnes de Sint-Servaaslegende.

1145-1171

Lodewijk I, graaf van Loon, krijgslustig, sterk, dik en roofzuchtig wordt door Koenraad III ervan beticht de onafhankelijkheid van Vlijtingen te hebben geschonden.

1171 Lodewijk I trekt samen met Fredericus tegen Rome op. Bij zijn terugkeer schenkt hij Colmont het Luikse recht en herbouwt hij Brustem.

1171 Lodewijk I vraagt hulp aan Godfried III van Leuven. Deze komt te laat. Lodewijk I sterft in het beleg (10 oktober) en wordt begraven in de kapel van Graeth.

1174 Gravin Agnes, de vrouw van Lodewijk I, begiftigt het hospitaal met haar eigendom gelegen te Hex. Dit goed zal later Munckhof geheten worden.

1175 Graaf Gerard schenkt aan Brustem het Luiks recht, en herneemt aldaar de bouw van de burcht.

1175 Gravin Agnes schenkt aan de paters Cisterciënzers van Villers (Brabant) het Munckhof onder Hex, die daar een grangia stichten.

1176 Dood van gravin Agnes, de moeder van graaf Gerard. Zij laat aan haar zoon het graafschap Reineck. Vanaf dat ogenblik heet Gerard, graaf van Loon en Reineck.

1176 Na een jaar geven de Cisterciënzers het Loonse hospitaal op als onverenigbaar met hun kloosterregel. Hex behouden zij als landbouwgebied en de fratres hospitales namen de verpleging in het hospitaal van Graeth over onder leiding van Henricus van Walesberg. Rond 1180 vindt er een overeenkomst plaats tussen de Cisterciënzers van Villers en de hospitaalbroeders. Deze erkennen geen rechten meer te bezitten op Hex dat hun vroeger ook door gravin Agnes geschonken werd, maar dat nu aan Villers verviel.

1179 Graaf Gerard kaapt tienden van de bisschop. Prins-bisschop Radulphus van Zaehringen maakt een verbond met de Truienaars.

1180, 31 juli (donderdag)

Graaf Gerard wacht het Luikse leger op te Colmont. Hij jaagt de Luikenaars naar Tongeren, maar wordt daarna zelf teruggedreven in de burcht. 's Nachts sluipt hij echter Tongeren binnen en steekt de stad en de kerk in brand. De prins-bisschop en de Truienaars branden eerst Brustem plat en komen dan naar Borgloon waar zij de kerk en de burcht afbranden. De relikwieën van Sint-Odulphus kan men niet meer redden. Gerard en het Loonse kapittel herbouwen de kerk en er komen nieuwe relikwieën. Op dat tijdstip leefde te Loon naast de kerk de kluisenares Jutta. Zij was bevriend met Sint-Lutgardis van Tongeren en Christina de Wonderbare van Sint-Truiden.

1182 Vanaf dit jaar bedienen de fraters kapel Graeth. In 1230 is van hen geen ... N.B. Na een jaar geven de paters het Loons hospitaal op als onverenigbaar met hun kloosterregel. Heks behouden ze als landbouwontginning en de fraters hospitaars nemen de verpleging in het hospitaal van Graethem weer over onder de leiding van Henricus van Kalesberg. Rond 1180 vindt men nog een overeenkomst tussen de Cisterciënzers van Villers en de hospitaalbroeders, die erkennen geen rechten meer te bezitten op Heks, dat hun vroeger ook door Agnes geschonken werd maar nu aan Villers verviel.

1187 Christina de Wonderbare bevindt zich te Loon bij graaf Gerard (op Terlocht ?) en veropenbaart hem de gruwelen van Saladijn te Jeruzalem.

1188 Kardinaal Hendrik predikt te Luik een kruisvaart. Bisschop Radulphe, Cond. (?) van Duras, Gerard van Loon en vele ridders nemen het kruis aan.

1192 Voor zijn vertrek op kruistocht sticht Gerard te Herckenrode een abdij voor Cisterciënzinnen.

1194 Graaf Gerard kon Barbarossa in 1188 niet volgen. Hij vertrok dat jaar, stierf in Palistina. Zijn lijk werd overgebracht en begraven in de abdij van Herckenrode.

1171-1195

Gerard, graaf van Loon en zoon van Lodewijk I, sluit een verbond met Gillis van Duras en trouwt met diens dochter Adelheid. Gerard trekt naar het H. Land als vervulling van een belofte, die verband houdt met de zwakke gezondheidstoestand van zijn vrouw.

1171-1197

Deken Herman is de eerste gekende deken van het kapittel van Borgloon. Waarschijnlijk wordt het hospitaal te Graeth onder zijn dekenaat gebouwd.

1204 Graaf Lodewijk II komt onverrichter zake terug uit Holland, onderhandelt met de graven van Namen en trekt met hen naar Schouwen en Utrecht.

1205 Graaf Lodewijk II staat zijn rechten op Maastricht en de dorpen van Sint-Servaas af aan de hertog van Brabant.

1209 Otto IV wordt door de paus tot keizer gekroond. Graaf Lodewijk II en de prins-bisschop van Luik zijn Otto trouw gebleven terwijl vele prinses dat niet meer zijn.

1210 Otto wordt de paus ontrouw. De paus excommuniceert hem en verklaart hem vervallen van de troon. Graaf Lodewijk II blijft Otto nog enige tijd trouw.

1213 De hertog van Brabant rukt Haspengouw binnen. Graaf Lodewijk II en de Tongenaren houden hem tegen voor de Jeker te Oeffelken. 's Anderendaags trekt de hertog van Brabant naar Steppe bij Montenaken en wordt er verslagen door de Luikenaars en het leger van Lodewijk II.

1213 Graaf Lodewijk II verlaat de partij van Otto omdat deze Holland toch aan Willem van Friesland geschonken heeft.

1215 Graaf Lodewijk II neemt het kruis te Aken en wil op kruistocht gaan.

1215 Lodewijk II neemt het kruis te Aken en wilde vertrekken. In 1247 ontleende hij 700 Luikse marken aan de abdij van Herckenrode.

1195-1218

Graaf Lodewijk II, zoon van Gerard I, heeft moeilijkheden met Holland wegens zijn huwelijk met Adda, dochter van Liederick, graaf van Holland.

1218 Graaf Lodewijk II wordt ziek en kan niet op kruistocht gaan. Hij schenkt aan de abdij van Averbode het patroonschap over Opglabbeek en Neerglabbeek, zijn tienden van Pelt. Hij werd geacht en betreurd.

1219 Graaf Arnold III, voogd van Beringen en Heusden, bekrachtigt een akte waardoor de erfgenamen van Hendrik van Beringen aan Wido van Corbie hun rechten afstaan.

1220 Graaf Arnold III schenkt de kapel Ten Biezen aan de Teutoonse Orde. Aan de abdij van Herckenrode schenkt hij het patroonschap over Hasselt en filialen.

1218-1221

Arnold III is milddadig jegens godsdienstige instellingen.

1221-1227

Lodewijk III, graaf van Loon, zoon van Gerard van Reineck en neef van Arnold III, doet milde schenkingen.

1230 De schout van het hof van de schepenen wordt voor het eerst vernoemd in een document.

1230 Thomas de Cantimpré bezoekt Borgloon om zich te documenteren over het leven van Christina de Wonderbare. Hij vindt de burcht in as.

1232 Arnold IV schenkt het Luikse recht aan Hasselt.

1232 Arnold IV schonk Luikse voorrechten aan Hasselt. Luik had dergelijke gekregen van de keizer; andere steden van leenheren.

1232 De burcht van Borgloon werd vóór dit jaar verwoest en nooit meer heropgebouwd.

Bron: J.Daris. Maar volgens H.Henrotay is dit fout, hij zegt VOOR 1180

1232 Thomas de Cantimpré schrijft tussen 1232 en 1247 het levensverhaal van Sint-Lutgardis en van Christina de Wonderbare.

1236 Arnold IV neemt de eigendommen van de abdij van Munsterbilzen onder zijn bescherming: de molen te Wellen en de weiden te Herten. De abdij van Herckenrode krijgt Kuttekoven.

1240 Kuringen krijgt het Luikse recht onder voorbehoud dat niemand er een molen of een panhuis of brouwerij mag oprichten zonder toelating.

1241 Bilzen krijgt het Luikse recht onder voorbehoud dat niemand er een molen of een brouwerij mag oprichten zonder toelating.

1213-1241

Deken Adam (de tweede gekende deken van Borgloon) en deken Hendrik de Rijke stichten de dagelijkse uitdelingen en het beneficie van Sint-Jan de Evangelist.

1241 Deken Gerard sterft. Geen enkele kanunnik wil de functie van deken overnemen omdat het een te moeilijk werk is met te weinig inkomsten. Daarom worden deze verhoogd met 10 mark.

1242 Arnold IV schenkt aan de Cisterciënzerinnen van Oriënten zijn goederen te Neroeteren met tienden van Gruitrode, Opoeteren en Rotem.

1251 Het begijnhof van Borgloon wordt gesticht onder deken Renier. Het ligt dicht bij het hospitaal van Graeth, met één kapel voor beide.

1251 Onder deken Renier werd het begijnhof gesticht, dicht bij het hospitaal van Graethem, met één kapel voor beide.

1259 Arnold IV verkeert in geldgebrek. Hij verkoopt 8 bunder land gelegen te Hendrieken aan de abdij van Herckenrode.

1259 Een oorkonde spreekt over de godvruchtige vrouwen, begijnen die zich rond het hospitaal van Graeth vestigen en in de kapel aldaar plichten vervullen.

1259, april

Arnold IV verkoopt aan (de abdij) van Floreffe de dorpen Pelt en Nederpelt voor een rente van 30 mudde rogge. Het recht op visserij rond Pelt behoudt hij voor zichzelf.

1267, 31 juli (zondag)

In een schenkingsakte van Renier, scholaster van Tongeren, wordt voor het eerst het begijnhof van Graeth vermeld.

Bron: Coenen, Oorkonden, nr. 1949

1227-1273

Arnold IV, graaf van Loon en broer van graaf Lodewijk van Reineck, trouwt met Johanna, de erfgename van het graafschap Chiny.

1274 De plaats van deken staat weer open. Graaf Jan keurt de verhoging van inkomsten goed en kanunnik Jan wordt deken van Borgloon.

1227-1275

Arnold IV graaf van Loon was broeder van Lodewijk graaf van Reineck. Hij trouwde met Johanna erfgename van het graafschap Ciney (Luxemburg).

1273-1279

Graaf Jan is één van de 8 kinderen van Arnold IV. Men weet van hem slechts dat hij enkele weldadige schenkingen doet.

1281 Arnold V verkoopt aan de abdij van Sint-Truiden zijn eigendommen en rechten op de heerlijkheid Helchteren.

1288 Arnold V voert het bevel over één van de drie legerkorpsen van Jan de Overwinnaar en brengt veel bij tot de zegepraal van laatstgenoemde.

1290 Arnold V eist het momberschap van Luik op voor zijn familie en neemt het bestuur tijdens "sede vacante".

1296 De nieuwe bisschop Hugo vindt in Arnold V een trouwe bondgenoot en vazal.

1305 Dit jaar staat de plaats van deken lang open spijs de vermeerdering van trok (?). Nieuwe vermeerderingen door Arnold V.

1312 Er wordt vastgesteld dat niemand kan deel uitmaken van de stadsraad, zonder lid te zijn van één van de 7 ambachten.

1312 Tot nu toe bezitten de schepenen bestuurlijke en rechterlijke macht. Voortaan zijn ze alleen rechters in de schepenhoven.

1312-1316

Als deken staat nu Damiaan vermeld.

1319 In een akte staat: in territorio inter Gothem et montem Hulsberg ubi supplicium judiciaire damnatorum in Los solot exerceri.

1319 Onder deken Hendrik van Gulpen wordt een altaar gesticht in een kapel die westwaarts gelegen is (kant van de Burchtgracht).

1279-1323

Arnold V, zoon uit het eerste huwelijk van graaf Jan, neemt deel aan de strijd tussen het huis van Gullik en de aartsbisschop van Keulen.

1323 Arnold V legt zijn kroon neer ten voordele van zijn zoon Lodewijk.

1330 Lodewijk IV schenkt aan de Hasselaren de eigendom van hun grachten en het vroenterecht aan allen.

1336 Graaf Lodewijk IV sterft kinderloos en laat Loon en Chiny aan Diederick van Heinsberg, zoon van zijn oudste zuster. Arnold van Rummen, een ander neef krijgt de heerlijkheden van Stapel en van Zolder met een erfrente van 700 pond Doorniks, en ziet af van zijn gebeurlijke rechten op Loon en Chiny.

1323-1336

Lodewijk IV, graaf van Loon, houdt zich eerst afzijdig in de strijd tussen de ridderfamilies d'Awans en de prins-bisschop met de Waroux.

1342 Godfried, Diedericks enige zoon, sterft zonder nakomelingen. Nieuwe aandrang van het kapittel bij prins-bisschop Adolf en Engelbert.

1343 Instelling te Luik: "Raad van de XXII" om openbare ambtenaren te oordelen. 4 + 4 + 4 leven van 3 staten, 2 x 8 + 1 van goede steden waaronder Tongeren en Sint-Truiden.

1349 De weduwe van graaf Lodewijk IV hertrouwt met Gewijde van Dampierre. Zij had van Lodewijk geen kinderen, maar deze had een onwettige zoon.

1350 Arnold van Rummen tekent mede de Keure van Cortenberg. Zijn vrouw, Elisabeth van Vlaanderen, was de weduwe van een schatrijke koopman.

1352 Weeral geen deken te Borgloon. De visitator komt en vindt de kerkelijke tucht in verval. De prins-bisschop neemt maatregelen.

1357 Graaf Diederick is te Maastricht aanwezig bij het huwelijk van Godfried van Daelenbroeck, zijn neef aan wie hij Loon en Chiny wil overlaten.

1358 Prins-bisschop Engelbert de la Marck stelt een reglement op voor de collegiale kerk van Borgloon, dit om de misbruiken van de kanunniken tegen te gaan.

1346-1361

Diereick van Heinsberg, graaf van Loon, betwist zijn recht van opvolging tegen het kapittel van Luik dat beweert dat Loon terug moet naar Luik.

1361 Het kapittel en de burgerij eisen de inlijving van Loon bij Luik. De prins-bisschop valt het graafschap Loon binnen, brandt Bilzen plat en belegert het kasteel van Stokkem.

1361-1362

Godfried van Daelenbroeck, graaf van Loon, versterkt het kasteel van Stokkem. De edelen zijn met hem, het kapittel en de burgerij niet.

1362 Na de val van Stokkem koopt Arnold voor 80.000 pond de rechten op Loon en Chiny van Grodfried van Daenberg. Het geld komt van zijn rijke vrouw.

1364 Jan van Arckel wordt tot prins-bisschop van Luik benoemd. Even voor deze benoeming heeft Arnold het graafschap Chiny aan de hertog van Brabant verkocht. Hij werft zich een leger aan en neemt Wuest-Herck in. De momber van Luik komt Wuest-Herk ontzetten en neemt het kasteel van Hamal (bij Rutten) in. Arnold en zijn neef verzamelen een leger te Grevenbroek, onder Achel, en komen zich nestelen in het versterkte kasteel van Rummen. De prins-bisschop en de Truienaars belegeren 9 weken lang het slot en verwoesten het. Arnold moet het graafschap Loon afstaan aan Luik.

1365 Het graafschap Loon wordt ingelijfd bij Luik. Het behoudt zijn wetten en zijn gebruiken. De prins-bisschop laat zich vervangen door een hoog-drossaard, schouten, enz.

1362-1366

Arnold van Rummen verzet zich tegen de inlijving bij Luik en doet zijn rechten op het graafschap Loon en Chiny gelden.

1372 Borgloon en Hasselt worden voor de eerste maal afzonderlijk genoemd onder de goede steden in de "Eerste Vrede van de XXII".